

Referat fra møde i Binævnet den 11. oktober 2016

- Deltagere: *Formand* Peter Esbjerg (KU, Science)
Birte Boelt (Aarhus Universitet)
Mogens Nicolaisen (Aarhus Universitet)
Knud Graaskov (Danmarks Biavlerforening)
Hanne Marie Pedersen (Danske Biavlernes Landsforening)
Christian M. Petersen (Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere)
Kristian Møller (Dronningeavlereforeningen af 1921)
Thomas Holst (Landbrug & Fødevarer, Frøsektionen)
Asger Søgaard Jørgensen (Danmarks Naturfredningsforening)
Barthold Feidenhans'l (Landbrug og Fødevarer, Seges)
Annette Junker Karpinski (Fødevarestyrelsen) (punkt 1-4)
Sekretariat: Per Kryger (AU), Annette Junker Karpinski (FVST punkt 4);
NaturErhvervstyrelsen: Kim Holm Boesen og Birgitte Lund (referent).
- Afbud fra: Stig Møllgaard (FVST); Hans Erik Svart (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning);
Torben Strømgaard Hansen (Erhvervsbiavlerne) og Henrik Kjelkvist
(Erhvervsbiavlerne).

Punkt 1. Velkommen

Formanden bød velkommen, og deltagerne præsenterede sig.

Punkt 2. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt som følger:

1. Velkommen
2. Godkendelse af dagsorden
3. Meddelelser
 - a. Formanden:
 - b. NaturErhvervstyrelsen (NAER)
 - c. Fødevarestyrelsen (FVST)
 - d. Aarhus Universitet (AU)
 - e. Organisationerne
4. Ind- og udførsel af bier og humlebier (FVST)
5. Ny Biavlsstrategi 2016 - 2019
6. Det EU-støttede nationale biavlsprogram – Status
7. Brun Bi på Læsø (AU)
8. Centralt BigårdsRegister (CBR)
9. Eventuelt
10. Næste møde

Punkt 3 Meddelelser

- a. Formanden:
Formanden orienterede om videnskabelig litteratur indenfor området sprøjtemidler og deres virkning på bierne.
- b. NaturErhvervstyrelsen:
Flytning af medarbejdere fra NaturErhvervstyrelsen til Augustenborg blev der orienteret om med status for antal opsigelser og varslingsbrev til 180 berørte kolleger, som skal vælge hvorvidt de flytter med deres opgaver til Sønderjylland.
Naturpakken der kom forlig om i maj 2016 indeholder flere initiativer for bierne.
GM-majs: Opdatering om tre GM-majs med henblik på dyrkning i EU. Danmark har fået mandat til at støtte dyrkningstilladelse i andre EU lande, under forudsætning af, at kravene om dyrkningsafstande til beskyttede naturområder øges. Danmark har selv tidligere ved Folketingsbeslutning bedt om geografisk dyrkningsundtagelse for disse tre GM-majssorter.
- c. Fødevarestyrelsen:
-
- d. Aarhus Universitet,
Fra Offentlig Bisygdomsbekæmpelse blev der informeret om:
Uddannelse til kyndig biavlere: Der er modtaget mange tilmeldinger til uddannelsen for kyndige biavlere i efteråret 2016 og et nyt uddannelsesforløb i januar 2017 er under planlægning.
Ondartet bipest er konstateret i 28 bigårde i 2016 mod 34 tilfælde i 2015.
Herudover informerede AU om:
Netværksprojekt BeeNet under Grønt Udviklings- og Demonstrations projekt (GUDP) omkring øget interesse og indtjening i forhold til biavl og honningproduktion. Frøavlerne har stor interesse for bestøvning, men der er pt. ikke data, som kan understøtte om flere bistader pr. hektar giver øget frøudbytte. AU har fokus på, om en randbeplantning eksempelvis med honningurt tiltrækker flere bestøvere. I den forbindelse testes nyt udstyr til registrering af insekter over kløveren.
- e. Organisationerne:
Danmarks Biavlerforening oplyste om deres videre arbejde med at belyse systemet for voldgift ved forgiftningsskader af honningbier. Danmarks Biavlerforening har henvendt sig til andre lande for at blive inspireret, men der er ikke identificeret en optimal måde at håndtere eventuelle biforgiftningsskader. Derudover har der været dialog med Offentlig Bisygdomsbekæmpelse for at høre, om biinspektørerne kunne have en rolle. Der er dog ikke fundet en løsning endnu, men Danmarks Biavlerforening vil arbejde videre med opgaven.

Punkt 4. Ind- og udførsel af bier og humlebier

Fødevarestyrelsen orienterede om regler for ind- og udførsel af bier og humlebier (*Apis mellifera* og *Bombus* spp.). Gennemgangen er vedlagt i Bilag 1.

I Danmark skal ind- og udførsel af bier og humlebier forhånds anmeldes til Fødevarestyrelsen, og sendingen skal ledsages af veterinærcertifikater, der er udstedt af en embedsdyrlæge.

Fødevarestyrelsen er i gang med regelsanering, og en ny bekendtgørelse forventes at træde i kraft 1. januar 2017, som vil blive sendt i høring forinden. Binævnet vil få tilsendt den endelige bekendtgørelse.

Indenfor biområdet er der således også ønske om at tydeliggøre reglerne og ikke mindst, at der eksisterer regler for ind- og udførsel af bier fra og til EU- og samhandelslande samt import og eksport fra og til tredjelande. Biavlere, der foranlediger ind- eller udførsel af bier og humlebier, er således importør eller eksportør af bier og humlebier og skal være registreret i Fødevarestyrelsen. Dette gælder også for handel over nettet.

På Fødevarestyrelsens hjemmeside er der oplysninger om alle import og eksport regler af bier. Oplysningerne kan findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside:
<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Sider/forside.aspx>

Brug herefter søgefunktionen ved at søge på: import af bier ELLER eksport af bier

Biavlserhvervet oplyste, at de finder at systemet fungerer. Der var dog en dialog om gebyrer og kravet til originale sundhedscertifikater. Når embedsdyrlægen har sat sin underskrift, skal det originale certifikat ledsage sendingen med bierne. Fødevarestyrelsen kan ikke pt. fravige denne regel. Men der bliver fra EU arbejdet på at få en mere smidig sagsgang ved at få en elektronisk certificering ifm. Ikrafttræden af den nye forordning for handel med husdyr 2021. Indtil videre må biavlerne dog acceptere, at der er krav om originale veterinærcertifikater. Veterinærcertifikat skal følge med bierne og er en myndighedserklæring, der bekræfter, at bierne lever op til de gældende krav.

Biavlsorganisationerne opfordrede til, at Fødevarestyrelsen udformer et skriv om import og eksport af bier, som de kan trykke i deres respektive medlemsblade.

Det blev besluttet, at Fødevarestyrelsen i samarbejde med NaturErhvervstyrelsen udformer informationsmateriale til f.eks. de gartnere eller andre, der importerer / eksporterer bier herunder bidronninger og humlebier. Det er eksportørens ansvar, at bierne er fri for bisygdomme og skadegørere.

Punkt 5. Ny Biavlsstrategi 2016 – 2019

NaturErhvervstyrelsen orienterede om offentliggørelsen af den nye biavlsstrategi 2016-2019 og gennemgik indholds punkterne og hvilke initiativer, der allerede er igangsat.

Naturpakken indeholder bl.a. støtte til Danmarks's jægerforbunds vildtlaug og herunder tiltag for vildet i det åbne land, specielt fokus på agerhønen, som ligeledes vil hjælpe med fødekilder for bierne ude i det åbne land. Derudover indeholde *Naturpakken* flere tiltag, der også er til gavn for bierne, som f.eks. fleres af de allerede offentliggjorte 150 natur- og friluftsp projekter, en national læhegnsordning og fokus på formidling af MFO-reglerne, der kan sikre bierne fødekilder ude i det åbne land.

Driftsloven er i gang med at blive ændret, idet det giver mulighed for at lægge jord brak, men med genopdyrkningsret uden tidsbegrænsning.

Brun bi fra Læsø pjece blev præsenteret.

Uddannelse myndighedsaftalen med Aarhus Universitet vil blive sendt rundt, når den er indgået.

Punkt 6. Det EU-støttede nationale biavlsprogram - Status

NaturErhvervstyrelsen orienterede om den ændrede proces og tidsplan i forhold til, hvad der var blevet meldt ud på orienteringsmødet i december 2015.

- Ansøgningsfristen på det EU-støttede nationale biavlsprogram var 15. juni 2016. Gennemgangen af ansøgningerne og indhentelse af supplerende oplysninger var først færdigafsluttet primo september og ikke som planlagt ultimo juli.
- I henhold til EU-reglerne på biavlsordningen kan de ændringer, som gennemgangen af ansøgningerne har givet i det biavlsprogram, der blev sendt til Kommissionen, først træde i

kraft efter, at Kommissionen har forholdt sig til ændringerne. Da ansøgning på det danske biavlprogram denne gang først blev gennemført efter, at NaturErhvervstyrelsen havde sendt et program til Kommissionen 15. marts 2016, indebærer det, at der først kan blive udsendt tilsagnsbreve, når styrelsen ved, at Kommissionen ikke har bemærkninger til det danske program. Hvis Kommissionen ikke har bemærkninger, træder ændringerne i kraft 21 arbejdsdage efter ændringerne er blevet fremsendt.

- NaturErhvervstyrelsen har ultimo september fremsendt forslag til ændringer af det danske biavlprogram. Det skal beklages, at dette ikke har været muligt tidligere, og at der som følge heraf er en forsinkelse i processen.

Der kan derfor først tidligst gives tilsagn medio/ultimo oktober. Tilsagnene vil være gældende med tilbagevirkende kraft fra 1. august 2016 – 31. juli 2019. Det skal bemærkes, at de beløb der er afsat til det enkelte år, ikke kan overføres til efterfølgende projekt år. NaturErhvervstyrelsen har modtaget i alt 9 ansøgninger. På baggrund af, at den økonomiske ramme er 7,8 mio. kr., heraf 50 % fra EU, er der kun økonomisk råderum til at give tilsagn til 7 af de 8 støtteberettigede projektansøgninger til et samlet beløb på 7,44 mio. kr.

AU oplyste, at de har haft flere revisionsbesøg i de seneste måneder og opfordrede til, at det er vigtigt, at dokumentere alt i relation til det EU-støttede nationale biavlprogram.

Punkt 7. Brun Bi Læsø

Den brune bi på Læsø har det godt. Der er kommet en parringsstation på Endelave, som kan betragtes som en supplerende parringsstation. Under Nordisk Ministerråd har NordGen Husdyr et fælles nordisk projekt for at undersøge variationen mellem bierne, som samtidig vil kunne belyse om disse bier kan bidrage med nyt blod til den brune bi på Læsø. Aarhus Universitet går i gang med en undersøgelse af biernes genetiske sammensætning.

En ny forening er opstået på som støtteforening for den brune bi. Der er i disse år behov for at skabe opmærksomhed omkring generationsskifte blandt dronningeavlerne på Læsø. Nye biavlere starter gerne op med at have fokus på honningproduktionen og efter nogle år kan interessen for dronningeproduktion opstå. At være dronningeavler er dog et krævende arbejde, og derfor tiltrækker det kun en mindre antal biavlere, men det er vigtigt at have fokus på, at der kommer nye dronningeavlere til af hensyn til bevaringen af den brune bi på Læsø.

NaturErhvervstyrelsen har i 2016 udbetalt ca. 85.000 kr. til 10 dronningeavlere af den brune Læsøbi og har givet tilsagn om yderligere ca. 115.000 kr. som støtte til Læsø Biavlerforening, bl.a. til dens informationsarbejde omkring den brune bi.

Læsø Biavlerforenings arbejde for den brune bi bliver udført af en engageret forening og en lille gruppe entusiastiske biavlere, herunder dronningeavlere og Danmarks Biavlerforening roste deres arbejde herunder, at NaturErhvervstyrelsen og Aarhus Universitet bakker om dette vigtige arbejde.

Punkt 8. Centralt BigårdsRegister (CBR)

NaturErhvervstyrelsen oplyste, at det elektroniske Centrale BigårdsRegister (CBR) er blevet opdateret i 2016 for at gøre det mere brugervenligt for biavlerne, bl.a. i forbindelse med at udarbejde sundhedsattester ved flytning med bifamilierne.

Generelt er der behov for brugervejledninger til Centralt BigårdsRegister. Derfor har NaturErhvervstyrelsen i september indgået en aftale med Danmarks Biavlerforening om et fælles projekt, der har til formål at udvikle forbedret brugervenlighed af Centralt BigårdsRegister i form af vejledninger og demonstrationsvideoer. Det fælles projekt skal endvidere identificere fejl og muligheder for forbedring af systemet. Samlet set er målet, at endnu flere biavlere finder det attraktivt og relevant at registrere sig i Centralt BigårdsRegister.

NaturErhvervstyrelsen gentog, at det i dag er muligt for alle biavlere at oprette sig i Centralt BigårdsRegister, men kan ikke tvinge nogen til at oprette sig, da der ikke er juridisk krav om det. Muligheden for at gøre det obligatorisk for de kyndige biavlere, ligesom det gælder for biinspektørerne, om at skulle registrere sig i Centralt BigårdsRegister, er endnu ikke afklaret i styrelsen. Binævnet opfordrede NaturErhvervstyrelsen til at søge at finde en løsning, som vil kunne blive præsenteret på næste mødet i nævnet.

Punkt 9. Eventuelt

Der blev efterlyst information vedrørende *Vespa vulutina*, gulbenet gedehams, om den er listet som invasiv art, dvs. er ikke hjemmehørende og problematisk af en vis størrelse og om der er et beredskab for denne art. Idet denne arts ernæring består 80 % af honningbier. NAER vil kontakte Styrelsen for Vand og Naturregulering for at høre om arten er på deres liste over invasive arter.

NaturErhvervstyrelsen oplyste, at i forbindelse med det EU støttede nationale biavlsprogram skal Kommissionen have oplyst antal af indvintrede bifamilier. Kommissionen mener, at det tidligere AU antal skal kvalificeres, og derfor er der sendt en undersøgelse ud til alle biavlere via et konsulentfirma, Megafon.

Punkt 10. Næste møde

Næste møde i Binævnet blev aftalt til tirsdag den 28. februar 2017 kl. 10 - 15.